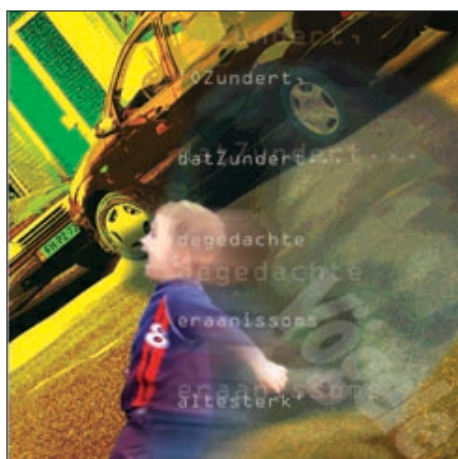

In antwoord

In juni 2003 vertrok Ivo Winnubst uit Elim-Hoogeveen naar Zundert om deel te nemen aan het Van Gogh Schilderfestival aldaar. Beeldend kunstenaar Mieke van den Heijkant, de initiatiefneemster, organiseerde dit festival namens de Zundertse stichting Beeldend Centrum.

Waarom die gang naar Zundert?

"Een optelsom van gebeurtenissen en ontwikkelingen" noemt hij het.

Aanvankelijk zou de tijd daar besteed worden aan het werken met de "reguliere" schilder- en tekentechnieken.

Naar model, natuur, omgeving en stillevens. Op de derde dag ontstond als bij toeval het project: "In antwoord op uw schrijven". Hoewel, toeval? Meer de uitkomst van de optelsom.

Te vroeg aangekomen in Zundert die dag, besteedde hij de extra tijd om de historische impulsen van de geboorteplek van Vincent, fotografisch vast te leggen. En daar ontstond het beeld van de eerste visual.

Door de Zundertse Molenstraat rende een jochie van een jaar of 8. Als het ware weggeglipt uit de armen van zijn moeder leek het alsof hij uit het geboortehuis van Vincent van Gogh was gekomen. De grondgedachte voor het project was daar. Hoe zou Vincent, als hij nu anno 2003/2004 in Zundert opgroeide, op zijn omgeving reageren? Welke visuele impulsen zouden hem nu interesseren en inspireren? Hoe zouden die zich verhouden met datgene wat hij toen schreef, onderging, noteerde, visualiseerde? Had zich dan uit dat jongetje ook de wereldberoemde schilder ontwikkeld?

Diezelfde dag nog maakte Ivo de eerste digitale impressie. De hedendaagse beelden werden gekoppeld aan Vincents hartekreet "Oh Zundert" en "In antwoord op uw schrijven" had zijn start. Op dat moment maakte Ivo nog een kapitale denkfout, vindt hij zelf. Zoals hij later uit de brieven en de boeken zou leren, was Vincent in zijn jeugd vooral gefocust op rondzwerven in de natuur. De Beek en de Tuintjes in Zundert, waar Vincent veel speelde, lagen achter zijn huis. Het zou dus veel logischer zijn, als dit '2003- Vincentje' in de contreien daar gesitueerd was.

Een tweede denkfout corrigeerde Ivo gaandeweg het project. Aanvankelijk ging hij er vanuit dat van de wereld van Van Gogh, in deze tijd weinig tot niets te vinden zou zijn. Niets bleek minder waar.

Terug in Hoogeveen begon hij zijn verdere zoektocht naar Vincent. Hij nam daarvoor de 'toeristische route' door op het VVV kantoor foldertjes te halen plus een routekaart van tochten zoals Vincent die in deze omgeving gemaakt zou hebben. Vanzelfsprekend vond hij op die routes allerlei moderne impulsen. Maar tot zijn verbazing waren ook al die prachtige landschapselementen die Vincent noemde, en in zijn schilderijen en tekeningen verwerkte, nog steeds vertegenwoordigd.

Soms leverde dat bijzondere contrasten op, en juist die contrasten verwerkte Ivo in zijn visuals. Meestal met citaten rechtstreeks uit de brieven van Van Gogh, een enkele keer leende hij teksten van derden omdat deze op de een of andere manier het eigene van zijn digitale kunstwerk het beste konden ondersteunen.

Als pionier in digitaal schilderen voelde hij zich verplicht met de gemaakte foto's van de verblijfsplekken van Vincent voortdurend iets te doen. Daarnaast had hij Mieke al bij het eerste ontstaan van het project uitgenodigd om tegelijkertijd een briefwisseling te beginnen. De moderne technieken, o.a. in de vorm van e-mail, werden aangesproken en het project kreeg langzaam gezicht.

En zo ontstond een virtueel atelier van twee kunstenaars die indrukken, meningen, ideeën en werken uitwisselen. Niet zelden worden daar de brieven van Vincent of zijn levensgeschiedenis als inspiratiebron bij gebruikt. Steeds worden de indrukken daaruit opgedaan herleid naar de eigen levensgeschiedenis van de twee, of naar de indrukken die hedendaagse dingen op hen maken.

Over en weer wordt inspiratie uitgewisseld. Teksten vragen om foto's. Foto's worden schilderijen, schilderijen roepen gedichten op, gedichten worden digitale collages en collages leiden weer tot brieven.

Een eerste weerslag van die nu bijna een jaar durende "kunstrelatie" is te zien in een "pilotserie" van 14 digitale impressies die Ivo gedurende het afgelopen jaar heeft gemaakt. Naast Zundert werden Hoogeveen, Nieuw Amsterdam, Veenoord, Zwelloo, het Bargerveen en omgeving, Zwartemeer en recent Antwerpen bezocht. Al deze plekken gaven hun eigen impulsen aan de totstandkoming van de werken. Al deze plekken kenden hun eigen verhaal en beeldtaal. Verhalen en beelden die de basis voor deze bijzondere impressies leverden.

De werken zijn tot en met 4 juli te zien. Daarna volgt van 7 juli tot en met 3 oktober een expositie van werken die Mieke rondom het Vincentthema heeft gemaakt.

In antwoord - Voorlopige indeling

Het begin

Oh Zundert

Hoogeveen en omgeving

Men voelt zo

Oneindig

Schimmel

Misere

Teksten van derden

Vergankelijkheid

Before 9/11

Manisch depressief

Bewustzijn

Het is hier...

Luciditeit

Vincent begrepen

Zweeloo

En dan later

Antwerpen en ontmoetingen

Na tijd en wijle

Antwerpen 548

Christ'nen

In antwoord - Oh Zundert

In juni 2003 vertrok Ivo Winnubst uit Elim-Hoogeveen naar Zundert om deel te nemen aan het Van Gogh Schilderfestival aldaar. Beeldend kunstenaar Mieke van den Heijkant, de initiatiefneemster, organiseerde dit festival namens de Zundertse stichting Beeldend Centrum.

Waarom die gang naar Zundert?

"Een optelsom van gebeurtenissen en ontwikkelingen" noemt hij het.

Aanvankelijk zou de tijd daar besteed worden aan het werken met de "reguliere" schilderen tekentechnieken. Naar model, natuur, omgeving en stillevens.

Op de derde dag ontstond als bij toeval het projekt: "In antwoord".

Hoewel, toeval? Meer de uitkomst van de optelsom.

Te vroeg aangekomen in Zundert die dag, besteedde hij de extra tijd om de historische impulsen van de geboorteplek van Vincent fotografisch vast te leggen.

Door de Zundertse Molenstraat rende een jochie van een jaar of 8. Als het ware weggeglipt uit de armen van zijn moeder leek het alsof hij uit het geboortehuis van Vincent van Gogh was gekomen. De grondgedachte voor het projekt was daar. Hoe zou Vincent, als hij nu anno 2003/2004 in Zundert opgroeide, op zijn omgeving reageren? Welke visuele impulsen zouden hem nu interesseren en inspireren? Hoe zouden die zich verhouden met datgene wat hij toen schreef, onderging, noteerde, visualiseerde? Had zich dan uit dat jongetje ook de wereldberoemde schilder ontwikkeld?

De eerste digitale impressie had haar voedingsbodem. De hedendaagse beelden werden gekoppeld aan Vincents hartekreet "Oh Zundert" en "In antwoord" had zijn start. Op dat moment maakte Ivo nog een kapitale denkfout, vindt hij zelf. Zoals hij later uit de brieven en de boeken zou leren, was Vincent in zijn jeugd vooral gefocust op rondzwerven in de natuur. De Beek en de Tuintjes in Zundert, waar Vincent veel speelde, lagen achter zijn geboortehuis. Het zou dus veel logischer zijn, als dit '2003-Vincentje' in de contreien daar gesitueerd was ipv in de drukke winkelstraat voor het huis.

In antwoord - Men voelt zo...

Vincent, als 'jongetje' en later als man en schilder was verrukt van de natuur. In zijn brieven geeft hij op allerlei manieren, op niet altijd alledaagse wijze, lucht aan die gevoelens. Na Zundert begon de zoektocht naar Vincent-elementen in het dagelijks leven. Het ontdekken dat naast allerlei moderniteiten er toch nog steeds te proeven valt van de 'echte' van Goghelementen in de diverse landschappen. Deze elementen werden gecombineerd met ervaringen en constatering van de hedendaagse wereld.

Men voelt zo...

Ivo maakte samen met zijn vrouw Lydia diverse zwerftochten in de voetsporen van Van Gogh. Op een van die tochten ontdekte hij de NAM, de Nederlandse Aardolie maatschappij, en haar invloed op het noorden van het land. Aan de ene kant van de weg het geïndustrialiseerde landschap dat aan de winning van bodemstoffen kleefte, aan de andere kant het oneindige, haast onaantastbare weidse landschap uit de brieven van Van Gogh. De NAM voorziet in een vluchtplaats voor het personeel, in geval van calamiteiten. De vluchtende vogel symboliseert hoe in de lijn der verwachtingen ligt dat niemand zich op deze voorgeschreven vluchtplaats zal verzamelen. Men zal proberen weg te komen in het weidse land aan de overkant, gedachtig de vlucht van een vogel bij naderend gevaar.

Citaat:

Men voelt zo, als men een tocht van uren en uren doet door de streek, dat er eigenlijk niets is als die aarde, oneindig die schimmel van koren of hei, de lucht oneindig.

In antwoord - Oneindig

Aan de ene kant van de weg een moderne technische omgeving, aan de andere kant het land dat Vincent boeide en kende. Oneindig was een woord dat hij vaak bezigde in zijn brieven.

Oneindig

Als optelsom van de impulsen die al snel een plek kregen, ontstond het tegenbeeld voor de visual "Men voelt zo." Het schier oneindige land waar men zich zo thuis kan voelen zonder het evenwel in de "roots" te hebben. Dichtbij en toch veraf, tastbaar en toch zo ongrijpbaar. Als versterkend element het spoor. Een wekerende faktor bij de reizen van Vincent. Zonder het openbaar vervoer oneindig onbereikbaar.

Citaat:

Oneindig dichtbij. Oneindig ver. Oneindig ongrijpbaar. Oneindig.

In antwoord - Schimmel

De oude verbindingswegen, de oude gebouwen, de oude impulsen, de oude geest. Alsof de wereld een beetje stil is blijven staan. En toch, het is 2003. Nieuwe tijden vragen om nieuwe regels, nieuwe afspraken op basis van nieuwe inzichten, verse moralen, eigentijdse waarden.

Schimmel

De visual ontstond uit een verzameling van indrukken. Het bezoek aan het kerkje van Zweeloo ter gelegenheid van een expo, najaar 2003. Het gesprek op een later tijdstip in hetzelfde kerkje met enkele van de ouderlingen, vlak na de dienst. De fietstochten rond en in het gebied, het eerste bezoek aan Nieuw Amsterdam. En niet te vergeten het steeds dieper ondergaan van de briefteksten die aan deze omgeving gewijd werden

Citaat:

**Een zwarte aarde, vlak, oneindig, een blanke lucht van fijn lila-wit,
die aarde spuit dat jonge koren uit, met dat koren is zij als beschimmeld.**

het alles in een dampige atmosfeer.

In antwoord - Misere

Telkenmale de confrontatie met wat gebleven is. Bewust of overlevend, geconstrueerd en nagmaakt. De atmosfeer is niet na te maken, hij is er.... gewoon.

Misere

Tallose bezoeken aan Zwartemeer en het Bargerveen onderstreepten het besef van: "het is er (nog)". Maar, wat dan?

Waarom trekt men hier in en weer weg?

Jaagt iemand de stilte na en laat zich verjagen?

Ondergaat het vocht, de damp, de mist, de eenzaamheid, de blikken, de verstoting?

Heeft men er alles voor over?

Citaat:

**Werkelijk, dat moge een 'petite misere' zijn,
maar misere is het vreemdelingschap, dubbel vreemd en onaangenaam-
al zij het land nog zo opwekkend en mooi**

In antwoord - Vergankelijkheid

Impulsen van het land, de oogst, de verwerking. Bovenal de stilte en de vergankelijkheid.

Vergankelijkheid

Verder zoekend dan Vincent's mogelijkheden waren gaven de Drentse velden meer stukjes aan voor de puzzel die we gestart zijn vorm te geven. Paden en zijwegen, wegen en kronkelpaden. De teksten uit de brieven van Vincent hadden vaak een zware, depressieve lading. Een enkele keer lieten we ons verleiden om teksten van anderen te lenen en daarmee de juiste sfeer te treffen in het werk. Vergankelijkheid komt uit Gluut, een muziekstuk van André Maneman en Krang. Op Terschellings Oerol 2003 met stijgende bewondering en waardering ondergaan vielen enkel strofen hier pas op zijn plaats.

Citaat:

**Wat he'k toch nun geluk e had
Had nun duutser kunn wezen
De hosta van Urbain
De bene van Scholte
Ut ijs van Geesje Wind
Den vergankelijkheid, mien
ONSTARFELIJKHEID**

In antwoord - Before 9/11

“ik zag heden een begrafenis in een schuit die zeer curieus was. Een zestal vrouwen in mantels gewikkeld in het vaartuig dat door de mannen werd getrokken door de vaart in de heide. De dominee met steek en korte broek, net een figuur van Meissonier, volgde aan de overkant. Als je je ogen even sluit en de juiste muziek erbij voelt waan je je toch in een vroege Fellini”

Citaat uit de, inmiddels al flink op gang gekomen, mail-briefwisseling tussen Ivo Winnubst (Elim Hoogeveen) en Mieke van den Heijkant van der Velde (Zundert).

Before 9/11

Op zoek naar de grafsteen van een gestorvene. Een graf vinden, maar nog steeds niet zeker zijn. Man of vrouw? De datum? En dan de verbijstering die het heden akelig nabij brengt. Het realiseren dat Vincent op 11 september in Hoogeveen was aangekomen, twee dagen na een datum met een dreigende lading die nooit meer uit te wissen is. De dode onder de steen, begraven op 10 september. Wat heeft het met elkaar?

Citaat uit het boek Valse Tongen van Rim Sartori

Een mensenmenigte kwam op mij af, al wijzend.

‘Tekenen, Tekenen, de doodstraf, de doodstraf,’ riepen ze in koor.

Luider en luider, ze bliezen in mijn oren en grepen naar mijn hals.

Ze schudden en schudden mij.....

Mijn hoofd rolde er af. Ik holde er achter aan, pakte het weer op en zette het weer op. Ik draaide mij om.

Grote zwarte vogels pakte mij met hun klauwen op en vlogen weg.

In antwoord - Bewustzijn

Lezend in de brieven van Vincent zal niemand kunnen ontkennen dat de schilder regelmatig door diepe dalen ging en daarna weer tijden van euforie beleefde.

Bewustzijn

Telkens terugkerende impulsen veroorzaken telkens terugkerende elementen. Het reizen, de zorgen om het bestaan, vergaren van stoffelijk en geestelijk materiaal, het vluchten van en naar nieuwe indrukken, kleurbeelden, inspiraties, uitdagingen, kastijdingen.

Een manische draad van spoorbielzen door de eindeloze uitdaging en worsteling.

Citaat

**....er zijn momenten dat men zijn rust slechts vindt in het bewustzijn:
het ongeluk zal mij ook niet sparen.**

In antwoord - Het is hier...

Gaandeweg het projekt ontstaan nieuwe ingangen, verse meningen, initiatieven.

Het is hier

De basis voor zijn verblijf in Drenthe, de drijfveer, de inspiratie tot het creëren van werkstukken. Ook de drang tot verspreiding ervan, exposeren, onder de aandacht brengen. Het willen overtuigen. Allereerst jezelf, daarna de wereld. Daarnaast het volle besef omtrent de gevolgen los van de oorzaak.

Uit de mailwisseling, 24 juli 2003:

Het Van Gogh (museum) mag zich verheugen in een ongekende belangstelling, dus rijen voor de kassa. Vreemde gewaarwording om na zoveel jaar (25?) daar weer binnen te stappen en nu met heel andere ogen. Van mijn eerste en laatste bezoek kon ik mij nog een lange wand met tekeningen herinneren. Daarvan geen spoor meer. Naast een groot deel van de vaste collectie waren er ook veel tijdgenoten en inspiratiebronnen van hem geexposeerd. Israel, Gauguin, Mauve, Millet enzovoort. Wat mij vooral frappeerde was dat schilders die hij zelf zo bewonderde, werk maakten dat redelijk ver van zijn belevingen afstond. Wat ook goed is om te zien is dat hij een razendsnelle ontwikkeling doormaakte vanaf het moment dat hij het sombere Hollandse decor verruilde voor het frivoler, zonniger Zuiden. We hebben ook, waar mogelijk zijn penseelstreken bekeken. Valt niet mee door al dat dikke glas, maar toch...zo direct, zo raak en vaak zo zonder twijfels. Het werk van Boggio dat ik in Zundert heb mogen zien is soms centimeters dik. Vincent beperkte zich vaak tot dunne onderschildering en één, maximaal twee lagen eroverheen. Om stinkend jaloers op te zijn. Het was te druk om al te lang stil te staan bij elk werk, zou ook teveel tijd in beslag nemen. Bewaren voor later?!!

Citaat 1

Nu zult ge zeggen, ja maar de schilderszaken zijn nog veel beroerder, onvaster, en ook dan zou het kunnen zijn dat persoonlijke energie en werkkraft niet alles kon.

Citaat 2

Het is hier zo gans en al mooi, dat wil zeggen, 't is hier vrede, ik vind nog iets anders mooi, dat is het drama.

In antwoord - Luciditeit

Het Bargerveen en de internationale impulsen. Leven naast onleven.
Geboorte volgt naadloos op afsterving.

Luciditeit

Raakvlakken tussen teksten en beelden staan aan de basis van het besef dat alles van alle tijden is. Het erin verdiepen stuitert tussen leven en dood, dwangmatig willen overleven of vrijwillig ondersneeuwen. Gedachten overheersen. Visualiseren van dit soort tegenstrijdige, in elkander overgaande gevoelens stond bij dit werk voorop.

Uit het boek 'Vincent van Gogh, a Life' van Philip Callow:

" Elke dag was hij rusteloos en wilde hij een ander soort leven.

Hij streefde ernaar voorwaarts te gaan, maar tegelijk wilde hij vastigheid, waardoor hij deemoedig werd van zaken die onbeweeglijk, onveranderlijk en eeuwig leken."

Uit de mailwisseling, 24 juli 2003:

Telkens als ik mij weer bezig hou met de ingeslagen weg speelt het bovenstaande citaat mij door het hoofd. Het is zo typerend voor de zwerver die ik langzaam aan het ontdekken ben. Het citaat is ook zo typerend voor een groot deel van het pad dat al achter mij ligt, maar daarover later.

Citaat 1

Ik heb momenten van verschrikkelijke luciditeit. Nu de natuur op het ogenblik zo mooi is, en dan ben ik niet meer van mezelf bewust en komt het schilderen mij voor als een droom.

Citaat 2

Ik ga mij vernieuwen in de natuur.

In antwoord - Zweeloo

Waar leg je de accenten, de prioriteiten. Hoever ga je mee in de stroom, opgelegd of niet. Opgedrongen lust verliest het van waarheid.

Zweeloo

Uit de mailwisseling, augustus 2003:

“ Niet ver van Zweeloo kwamen wij (ik en mijn vrouw Lydia) al fietsend bij links een net 'geschoren' graanveld en rechts een 'te netjes geschoren' golfterrein. Op het linkse veld stond een zeer oude trekker te pruttelen, onbemand, met daar achter een soort van vergaarmachine om strobalen te maken. Een stukje daarvandaan zat een pracht exemplaar van een boerenarbeider uit te puffen in de schaduw. Zijn trekker voor hem maakte bewegingen om verder te rijden, maar stond vermoedelijk voldoende op de rem. Ik beschreef het al, het was warm en de boer laafde zijn dorst met een flinke fles water. Over de sloot raakten we in gesprek, moeizaam boven het lawaai van zijn werktuig, maar het ging, Oké, het was warm, zondag en hij was nog niet klaar...maar de tevredenheid die deze man uitstraalde was in een zo schril contrast met de zielepoten die aan de andere kant van de weg in hun belachelijke outfits aan het golfballetjejagen waren, dat voor mij alles op zijn plek viel. Op zijn strobaaltje zittend, een sjekkie aanstekend, de prachtige kleding die hij droeg...het was volmaakt. Ons gesprek beëindigend zette hij een soort cowboyhoed op zijn bezwete kop, sjokte naar zijn trekker en vervolgde zijn weg over het veld. Hij moest nog wat baaltjes doen en het was goed zo. We hebben het nog een paar minuten en enkele baaltjes aangekeken en het was inderdaad goed zo. De stumpers op het golfterrein hebben we maar gelaten voor wat het was en met deze prachtvent op ons netvlies zijn wij weer op de fiets gestapt richting Zweeloo”

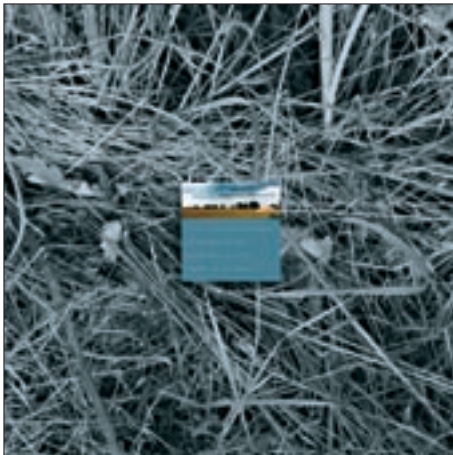
Citaat 1

Des cent chef d'oeuvres.

Citaat 2

Wat brengt men mee van zo'n dag? Een aantal krabbels slechts. Toch iets anders brengt men mee: een kalme lust in het werk.

In antwoord - En dan later

Hoe meer je vastlegt van wat je tegenkomt, hoe meer je niet verwerkt. Tot het moment dat de dingen weer een plek vinden. Bewust? Onbewust? Gestuurd? Stuurloos?

En dan later

Je wordt een veelvraat van impulsen. Elke plek die je bezoekt geeft zoveel dat je wilt gebruiken, zoveel waar je iets mee moet doen en ook zoveel waar je over wil schrijven. Het de ander laten zien, de reactie afwachten en de reactie verwachten.

De teleurstelling als je er niet direct mee aan de gang kunt. De voldoening als het alsnog zijn plaats vindt. De visual met het juiste citaat komt, ik weet het. Maar het ongeduld beteugelen is van een andere orde.

Citaat

Ik ken nu eigenlijk het karakter van het land nog niet.

Ik maak alles wat ik nu tegen kom en dan later....

In antwoord - Na tijd en wijle

Het contrast tussen de tekst en de grauwe werkelijkheid. De grenzen overgaan en opzoeken. De charme van het onverwachte, de kleur, het werkelijke onwerkelijke.

Na tijd en wijle

Antwerpen bezoeken is een warrige mix van wereldgevoel en triestheid. De tocht naar de Lange Beeldekensstraat geeft daar voldoende draagvlak voor. Het huis zelf is in sloopgrage handen van de cultuurmix waar ook deze wereldstad vol van is. In de nabijheid ineens kleur, daar waar je het niet thuis vind horen. Mediterraan in België.

Citaat

**Ik hoop wel na tijd en wijle Antwerpen nog een keer terug te zien,
want er is hier iets vrij en artistiekerigs in het leven hier, als men zoekt.
Wellicht meer dan anders.**

In antwoord - Antwerpen 548

Grote stad, alleen met haar, nummer. Onmiskenbaar wereldwijd. De massa contra het individu. De eenzaamheid in jezelf zoeken. De koestering van wat je wilt in een onware tastbare vorm.

Antwerpen 548

De Lange Beeldekensstraat kent vele bewoners, vele passanten, ieder uur van de dag. De moederfiguur troffen we aan op een zondagmorgen vlak voor Kerst 2003. Vluchtend, zwalkend, de weg kwijt, op weg naar? We weten het niet. In het voorbijgaan de confrontatie. Het in de armen geklemde kind was fictie. Een met liefde gekoesterde warm/koude fictie van ... ja van wie? De titel voor het beeld, de nummering van de opname die dag.

Citaat

**Daar komt een klein figuurtje in het zwart met de handjes tegen het lijf
onhoorbaar aansluipen langs de grijze muren in een encadrement van zwart haar een klein
ovaal gezichtje. Bruin? Geel? Ik weet het niet.**

In antwoord - Christ'nen

Opnieuw de massa contra het individu. Weerkerende gegevens in vele levens.

Christ'nen

Vincent worstelde zijn hele leven met het geloof.

De ontmoeting met Gerard, een bijzondere vrijbouter die als twee druppels water op Vincent van Gogh lijkt. In uiterlijk, in uitstraling, in rotsvast geloof.

Gerard is met zijn bakfiets plus aanhanger regelmatig te zien in de omgeving van Hoogeveen. De dag van de eerste ontmoeting lag er in de bak van de kar een oude schoolplaat met een 'abc van het christendom'. De C stond voor het citaat. Het citaat was volmaakt toepasbaar en geeft een deel van het spontaan begonnen gesprek weer.

Citaat

Christ'nen op de pelgrimswijze, niet te vast aan 't stof gekleefd.